

Kako ustanoviti mladinsko organizacijo?

Priročnik za mlade in mladinske organizacije

Priročnik: Kako ustanoviti mladinsko organizacijo?

Zbrala in uredila:

Tadej Lebič

Sonja Majcen

Leto izida: 2011

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

061.2-053.6(035)

KAKO ustanoviti mladinsko organizacijo? : priročnik za mlade in mladinske organizacije / [zbrala in uredila Tadej Lebič, Sonja Majcen]. - Celje : Celjski mladinski center, 2010

ISBN 978-961-92953-0-4

1. Lebič, Tadej, 1978-

252884736

Publikacija je bila urejena v okviru aktivnosti projekta Mladi odpiramo prostor – vzpostavljanje in razvoj lokalnih mladinskih politik.

Izdajatelj: Celjski mladinski center (za mrežo VZPOSTAVLJANJE IN RAZVOJ LOKALNIH MLADINSKIH POLITIK)

Za izdajatelja: Primož Brvar.

Publikacija pripravljena v

Poslovodeči konzorcijski partner: Mladinski svet Ajdovščina.

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: »Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja«, prednostne usmeritve: »Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistema izobraževanja in usposabljanja«.

KAZALO:

UVOD	3
MLADINSKE ORGANIZACIJE.....	5
Osnovni pojmi.....	5
Tipi organizacij v mladinskem sektorju	6
Okviri delovanja mladinskih organizacij	8
Študentske organizacije lokalnih skupnosti	10
POSTOPKI USTANAVLJANJA MLADINSKIH ORGANIZACIJ.....	11
Ustanovitev društva	11
Kaj je društvo?.....	11
Postopek ustanovitve društva?	12
Postopek ustanovitve zavoda	15
Postopek ustanovitve ustanove	17
Ustanovitev Mladinskega sveta lokalne skupnosti.....	19
Postopek ustanovitve kluba študentov s statusom ŠOLS	20
DELOVANJE MLADINSKIH ORGANIZACIJ V SLOVENIJI.....	23
Vizija, poslanstvo in organizacijska struktura	23
Mladinska pobuda	26
Vključevanje mladih v organizacijsko strukturo mladinskega centra	27
Financiranje mladinskih organizacij	31
DODATNI VIRI INFORMACIJ	34
Organizacije	34
Spletni viri	37
Spletni viri za razpise in informacije o razpisih	38
O PROJEKTU – MLADI ODPIRAMO PROSTOR: »VZPOSTAVLJANJE IN RAZVOJ LOKALNIH MLADINSKIH POLITIK«	40
VIRI.....	42

UVOD

Osamosvojitve Slovenije so zaznamovale spremembe na številnih področjih. Medtem ko so različne raziskave ugotovile, da se je kakovost življenja dvignila, so se v tem času izoblikovale družbene skupine, ki jih lahko označimo kot poraženci tranzicijske družbe. Med temi družbenimi skupinami so zagotovo mladi, predvsem tisti, ki vstopajo na trg dela in so se znašli pred ovirami, ki jih delodajalci postavljajo, predvsem v obliki zahtevanih izkušenj in dodatnih, specifičnih znanj.

Mladi so se znašli v času in prostoru, ki jim ni ponudil konkretnih rešitev za nadaljevanje njihove življenjske poti. Svojo priložnost so našli v neformalnih, prostovoljnih oblikah dela in drugih oblikah organiziranega dela, ki pospešujejo njihov osebni in socialni razvoj ter jih integrirajo v družbo in vzpostavljajo družbeno odgovorno ravnanje. Mladi so svojo prvo priložnost za njihov osebni preboj prepoznali v mladinskem delu, ki predstavlja del vzgoje za življenje. Pomaga jim pri oblikovanju samopodobe in pri spoznavanju družbe skozi aktivnosti, ki združujejo veselje do druženja, izzive, kreativnost in učenje.

Mladinsko delo povezujemo z različnimi koncepti, med njimi je eden najpomembnejših zagotovo neformalno izobraževanje (učenje). Mladinsko delo namreč prinaša pomembne izobraževalne učinke, ki za posameznika lahko predstavljajo pomemben korak naprej pri osebnem razvoju. V praktični izvedbi so lahko mladi deležni teh učinkov na različnih ravneh: s članstvom v različnih društvih, z izvajanjem mladinskih pobud, z udeležbo na delavnicah, z udeležbo v mednarodnih mladinskih izmenjavah, s sodelovanjem v prostovoljskih organizacijah, športnih klubih,... Ena izmed najbolj privlačnih poti z vidika posameznika oziroma skupine prijateljev je zagotovo uresničevanje lastnih idej, saj je praviloma motivacija pri tovrstnem delu na višji ravni, večji pa so tudi sami izobraževalni učinki. Mladinske organizacije predstavljajo osrednjo strukturo za izvajanje procesov mladinskega dela. Ključna značilnost in dodana vrednost mladinske organizacije je, da jo upravlja struktura mladih. Slednji se posledično v mladinski organizaciji prvič srečujejo s procesi demokratičnega odločanja, v samem procesu delovanja pa lahko pridob-

bijo številna znanja na področju projektnega vodenja, socialnih veščin, medkulturnega dialoga in procesov družbenega udejstvovanja.

V fazah ugotavljanja potreb in načrtovanja projekta “Mladi odpiramo prostor – vzpostavljanje in razvoj lokalnih mladinskih politik” smo prepoznali, da mladi potrebujejo osnovne informacije, smernice in ideje na različnih ravneh mladinskega dela. Ta publikacija skuša na razumljiv in strnjen način prikazati napotke za vzpostavljanje mladinskih organizacij ter osnovne informacije za njihovo delovanje v Sloveniji. Informacije so zbrane na podlagi številnih zakonodajnih dokumentov, zato predstavljajo tudi zanesljiv vir, hkrati pa vam bo publikacija prihranila tudi čas pri iskanju informacij.

Naj vam informacije in napotki uspešno služijo pri vašem mladinskem delu.

MLADINSKE ORGANIZACIJE

OSNOVNI POJMI

S sprejetjem Zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju (Uradni list RS, št. 42/2010 z dne 28. 5. 2010) imamo v Sloveniji izoblikovane osnovne pojme področja.

Mladi so mladostniki in mlade odrasle osebe obeh spolov, stari od 15. do dopolnjenega 29. leta.

Organizacija v mladinskem sektorju je subjekt, ki deluje v mladinskem sektorju in je organizirana kot mladinska organizacija ali organizacija za mlade ali mladinski svet.

Mladinska organizacija je avtonomno, demokratično, prostovoljno in samostojno združenje mladih, ki s svojim delovanjem omogoča mladim pridobivanje načrtnih učnih izkušenj, oblikovanje in izražanje njihovih stališč ter izvajanje dejavnosti v skladu z njihovo interesno, kulturno, nazorsko ali politično usmeritvijo ter je organizirana kot samostojna pravna oseba, in sicer kot društvo ali zveza društev ali kot sestavni del druge pravne osebe, in sicer društva, zveze društev, sindikata ali politične stranke, s tem, da ji je v temeljnem aktu te pravne osebe zagotovljena avtonomija delovanja v mladinskem sektorju.

Organizacija za mlade je pravna oseba, ki izvaja programe za mlade, vendar ni mladinska organizacija in je organizirana kot zavod, ustanova ali zadruga.

Mladinsko delo je organizirana in ciljno usmerjena oblika delovanja mladih in za mlade, v okviru katere mladi na podlagi lastnih prizadevanj prispevajo k lastnemu vključevanju v družbo, krepijo svoje kompetence ter prispevajo k razvoju skupnosti. Izvajanje različnih oblik mladinskega dela temelji na prostovoljnem sodelovanju mladih, ne glede na njihove interesne, kulturne, nazorske ali politične usmeritve.

Mladinski program je skupek dejavnosti, ki ga izvaja mladinska organizacija in poteka med vrstniki nepretrgoma skozi večji del leta ter vključuje večje število izvajalcev in aktivnih udeležencev.

Program za mlade je program ukrepov v mladinskem sektorju, ki ga izvajajo organizacije za mlade, z namenom zagotavljanja boljših pogojev za življenje, delovanje in organiziranost mladih ter poteka nepretrgano skozi večji del leta in vključuje večje število aktivnih udeležencev.

Mladinski sektor predstavljajo področja, kjer poteka proces oblikovanja in uresničevanja mladinskih politik in mladinskega dela.

Mladinska politika je usklajen nabor ukrepov različnih sektorskih javnih politik z namenom spodbujanja in lajšanja integracije mladih v ekonomsko, kulturno in politično življenje skupnosti in ustreznih podpornih mehanizmov za razvoj mladinskega dela ter delovanja mladinskih organizacij, ki poteka v sodelovanju z avtonomnimi in demokratičnimi, reprezentativnimi predstavniki mladinskih organizacij ter strokovnimi in drugimi organizacijami.

Strukturirani dialog je odprt, pregleden, dolgoročen, nenehen in sistematičen dialog med mladimi in nosilci oblasti na državni in lokalni ravni v mladinskem sektorju.

Mladinska infrastruktura je fizični prostor (zemljišče ali stavba oziroma del stavbe), namenjen predvsem mladim za izvajanje mladinskega dela.

TIPI ORGANIZACIJ V MLADINSKEM SEKTORJU

V točki 2.1 že opredeljujemo definicijo **mladinske organizacije** (v nadaljevanju MO), zato v naslednjih točkah opredeljujemo njen pomen:

- MO, kot temeljno učno polje demokracije, gradijo na mladem posamezniku kot aktivnem in odgovornem državljanu, ki bo ta odnos ohranil tudi kasneje v življenju;
- delovanje MO izboljšuje kvaliteto življenja;
- združujejo mlade z namenom aktivnega dela v lokalni skupnosti;
- so inkubator neformalnega učenja;

- dajejo prepoznavnost lokalni skupnosti z izvajanjem projektov;
- oblikujejo javno mnenje v lokalni skupnosti;
- s svojim delovanjem dajejo družbeno odgovorno noto prebivalcem in
- spreminjajo vsakdan z uvajanjem inovativnih idej.

Mladinski svet lokalnih skupnosti (v nadaljevanju MSLS) združuje mladinske organizacije na lokalnem nivoju. Spodbuja dejavnosti mladinskih organizacij, skrbi za informiranje njihovega članstva in širše javnosti o politiki lokalne skupnosti, predvsem na področjih, ki zadevajo mlade. MSLS so ustanovljeni in delujejo na podlagi Zakona o mladinskih svetih in Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o mladinskih svetih (ZMS-A) (Uradni list RS, št. 70/2000 z dne 8. 8. 2000 in Ur.l. RS, št. 42/2010 z dne 28.05.2010).

Pomen mladinskih svetov lokalne skupnosti:

- preko mladinskega sveta lokalnih skupnosti lahko mladi povedo, kar mislijo in vplivajo na odločitve, ki so za njih pomembne;
- usklajujejo in predstavljajo interese sodelujočih članic;
- spodbujajo vzajemno razumevanje, izmenjavo izkušenj in pripravljenost za medsebojno sodelovanje mladinskih organizacij;
- spodbujajo razvoj mladinskih organizacij kot instrumenta mladih v družbi in aktivno udeležbo mladih v javnem življenju in
- spodbujajo javni dialog o družbenih vprašanjih.

Mladinski center je organizirano funkcionalno središče za mlade, ki ga zagotavlja lokalna skupnost ali druga pravna oseba javnega ali zasebnega prava oziroma fizična oseba, v katerem se izvajajo programi mladinskega sektorja in mladinsko delo na lokalni ravni.

Pomen mladinskega centra v mladinskem sektorju: opredeljujejo naslednje točke:

- skrbijo za pogoje delovanja, druženja in drugih dejavnosti mladih posameznikov, ne glede na to, ali so člani mladinskih organizacij ali ne, in mladinskih organizacij lokalnih skupnosti;
- skrbijo za mladinsko infrastrukturo;

- zagotavljajo ustrezne prostorske pogoje in opremo za izvajanje mladinskega dela ter zagotavljajo ustrezno usposobljenost kadrov za podporo mladinskemu delu;
- nudijo pogoje za razvoj ustvarjalnih in kritičnih mladih posameznikov;
- razvijajo in izvajajo programe na področju informiranja in svetovanja ter neformalnega učenja;
- sodelujejo pri izvajanju mobilnosti mladih, prostovoljnem mladinskem delu, aktivnem državljanstvu, raziskovalnem delu mladih in pri povezovanju na mednarodni ravni;
- dajejo podporo drugim programom v mladinskem sektorju v lokalnem okolju in
- skrbijo za sproščeno, varno in aktivno preživljanje prostega časa.

OKVIRI DELOVANJA MLADINSKIH ORGANIZACIJ

URAD ZA MLADINO

Na nacionalnem nivoju je za področje urejanja mladinskega sektorja zadolžen Urad za mladino v sestavi Ministrstva za šolstvo in šport RS. Urad RS kot organ v sestavi Ministrstva za šolstvo in šport opravlja naloge in izvaja ukrepe, s katerimi spodbuja in razvija organiziranost mladih, njihovo participacijo v družbenih procesih, neformalno izobraževanje mladih, informiranje in svetovanje za mlade, mobilnost in mednarodno sodelovanje mladih ter boljše poznavanje mladine. Urad spremlja aktivnosti mladinskih in drugih organizacij, evalvira njihovo delo, izobražuje in usposablja izvajalce dejavnosti za mladinsko delo na nacionalni in lokalni ravni. Urad izpolnjuje mednarodne obveznosti in zagotavlja izvajanje mednarodnih sporazumov in programov. V skladu z evropskimi normami mladinskega dela, si prizadeva za uravnotežen razvoj mladinskih struktur in mladinske politike tudi na lokalnem nivoju.

MLADINSKI SVET SLOVENIJE

V Mladinski svet Slovenije se združujejo društva, zveze društev in mladinske organizacije v političnih strankah, registrirane po določbah zakona,

ki ureja politične stranke, organizacije različnih družbenih, nazorskih in političnih usmeritev. Mladinski svet Slovenije prispeva k vzpostavitvi okolja, ki bo mladim omogočil razvoj v odraslega posameznika, ki bo sposoben in pripravljen sooblikovati našo skupno prihodnost.

Mladinski svet Slovenije predstavlja in zastopa mladinske organizacije doma in v tujini, spodbuja razvoj prostovoljnega organiziranja mladih ter si prizadeva krepiti dejavnost mladinskih organizacij, ne glede na njihove različne interesne, nazorske ali politične usmeritve. Želi spodbuditi razvoj mladinskih organizacij kot instrumenta za aktivno udeležbo mladih v javnem življenju na vseh nivojih: lokalnem, regionalnem, nacionalnem in mednarodnem. S tem omogoča mladim sodelovanje pri sprejemanju zakonskih predpisov, ki vplivajo na naše življenje in delo.

MREŽA MAMA

Mreža MaMa je organizacija, ki združuje in zastopa organizacije, ki opravljajo dejavnosti mladinskih centrov ali delujejo na področju mladinskega dela v Sloveniji za namene podpore mladim in njihovega kakovostnejšega preživljanja prostega časa ter boljšega življenja v družbi.

Mreža MaMa združuje in zastopa organizacije s statusom mladinskega centra. Mreža MaMa s svojim delovanjem:

- povezuje organizacije, ki opravljajo dejavnosti mladinskih centrov ali delujejo na področju mladinskega dela v Sloveniji;
- zastopa skupne interese članic nasproti vladnem sektorju in ostalim sogovornikom;
- redno obvešča članice in ostalo zainteresirano javnost o vseh dejavnostih in aktivnostih, ki se tičejo mladih in dela z njimi;
- organizira srečanja in spodbuja komunikacijo ter projektno povezanost med članicami;
- članicam nudi strokovno pomoč;
- skrbi za povezovanje med članicami in mladimi ustvarjalci;
- mladim ustvarjalcem omogoča dostop do mladinskih prizorišč in podpira njihovo sodelovanje;
- skrbi za neformalno izobraževanje mladih in mladinskih delavcev;

Mreža MaMa spodbuja in promovira ustvarjalne dejavnosti mladih ter uveljavlja načela strpnosti, dobrega sodelovanja in hkrati tudi družbene kritičnosti.

ŠTUDENTSKE ORGANIZACIJE LOKALNIH SKUPNOSTI

Študentske organizacije lokalnih skupnosti (študentski klubi) delujejo po Zakonu o skupnosti študentov in Študentski ustavi, registrirane pa so po Zakonu o društvih.

Imajo naslednje pomembne značilnosti mladinskih organizacij:

- študentske organizacije lokalnih skupnosti sicer delujejo za točno določeno skupino mladih, a so to v večini mladi, stari med 15. in dopolnjenim 29. letom starosti;
- znotraj študentske organizacije lokalnih skupnosti potekajo podobni procesi demokratičnega odločanja kot v mladinskih organizacijah in
- izvajajo programe za mlade, ki so po vsebini sorodni programom iz mladinskega polja.

Študentske organizacije lokalnih skupnosti so organizirane v obliki društva v skladu z zakoni Republike Slovenije. Združujejo samo osebe, ki imajo status študenta in stalno prebivališče v upravni enoti, kjer ima študentski klub sedež. Poleg navedenega omogočajo vsem študentom iz iste lokalne skupnosti brezplačno članstvo v društvu, zagotavljajo pogoje za delovanje in razvoj občudijskih oblik združevanja študentov na območju lokalne skupnosti.

Na območju ene upravne enote lahko obstaja samo en študentski klub. Študentski klub mora imeti sedež na območju upravne enote, iz katere izhaja.

POSTOPKI USTANAVLJANJA MLADINSKIH ORGANIZACIJ

Organizacije v mladinskem sektorju praviloma delujejo v okviru pravne osebe. Izbor pravne osebe za določen tip organizacije v mladinskem sektorju je odvisen od številnih elementov in okoliščin samega nastanka organizacije. V naslednjih točkah opredeljujemo postopke ustanavljanja pravnih oseb, ki najpogosteje delujejo kot organizacije v mladinskem sektorju.

USTANOVITEV DRUŠTVA

KAJ JE DRUŠTVO?

Društvo je samostojno in nepridobitno združenje, ki ga ustanoviteljice oziroma ustanovitelji, skladno z Zakonom o društvih, ustanovijo zaradi uresničevanja skupnih interesov. Zakon nadalje določa, da si društvo samo določi namen in cilje, dejavnost oziroma naloge ter način delovanja, odločitve o upravljanju društva pa neposredno ali posredno sprejemajo članice oziroma člani društva.

Zakon tudi jasno razlaga, da namen ustanovitve in delovanja društva ni pridobivanje dobička. Presežke prihodkov nad odhodki iz vseh dejavnosti in drugih virov, društvo trajno namenja za uresničevanje svojega namena in ciljev in jih ne deli med člane. Torej je neprofitno. Delovanje društva je javno. Združevanje v društva je prostovoljno in vsakdo lahko postane član društva pod pogoji, ki jih društvo določi v temeljnem aktu. Društvo lahko deluje samo na podlagi enakopravnosti članstva.

Zakon tudi določa, kdaj ni dovoljeno ustanoviti društva. Tako ne moremo ustanoviti društva, katerega namen, cilji ali dejavnost merijo na nasilno spremembo ustavne ureditve, na izvrševanje kaznivih dejanj ali spodbujajo k narodni, rasni, verski ali drugi neenakopravnosti, razpihovanju narodnega, rasnega, verskega ali drugega sovraštva in nestrpnosti oziroma spodbujajo k nasilju ali vojni. Prav tako ni dovoljeno ustanoviti društva, katerega namen je ustvarjanje dobička ali društva, katerega izključna dejavnost je pridobitna dejavnost, niti ni dovoljeno delovanje takšnega društva.

POSTOPEK USTANOVITVE DRUŠTVA?

Pristojni organ za registracijo društva je Upravna enota, na območju katere je sedež društva.

Društvo lahko ustanovijo najmanj tri poslovno sposobne fizične osebe ali tri pravne osebe, ki se srečajo na ustanovnem zboru, kjer sprejmejo sklep o ustanovitvi društva, izvolijo zakonitega zastopnika in pripravijo temeljni akt društva (statut). Temeljni akt (statut) društva mora vsebovati naslednje podatke:

- ime in sedež društva;
- namen in cilje delovanja društva;
- dejavnost oziroma naloge društva;
- pogoje in način včlanjevanja ter prenehanje članstva;
- pravice in obveznosti članov;
- način upravljanja društva;
- zastopanje društva;
- financiranje društva in način izvajanja nadzora nad razpolaganjem s premoženjem društva ter nad finančnim in materialnim poslovanjem društva;
- način zagotavljanja javnosti dela društva;
- način sprejemanja sprememb in dopolnitev temeljnega akta in
- način prenehanja društva in razpolaganje s premoženjem v takem primeru.

Zakon določa natančno definiranje imena društva. Ime mora vsebovati besedo društvo, ne sme pa se uporabiti besedne zveze Republika Slovenija. Ime društva mora biti v slovenskem jeziku. V kolikor se ustanavlja društvo na območju, kjer živi več narodnih skupnosti, mora ime društva biti navedeno v vseh uradnih jezikih.

Po sprejetju ustanovnega akta društva (statuta), je potrebno podati zahtevo za registracijo društva na upravni enoti, na območju katere je sedež društva (obrazec za registracijo društva se dobi na upravni enoti, pri vlogi se plača taksa). Obrazcu za registracijo je potrebno priložiti zapisnik ustanovnega zbora (ki vsebuje kraj in čas ustanovnega občnega zbora, dokaz o navzočnosti vsaj treh ustanoviteljev, sklep o ustanovitvi

društva, sklep o sprejemu statuta, sklep o izvolitvi organov, zapisnik morajo podpisati zapisnikar ter dva overitelja), dva izvoda statuta društva, seznam ustanoviteljev z osebnimi podatki (ime in priimek, naslov stalnega bivališča, državljanstvo, EMŠO ali datum rojstva ter spol), lastnoročni podpisi ustanoviteljev, naslov sedeža društva in osebni podatki zastopnika društva. V primeru, da so ustanovitelji pravne osebe, je potrebno še priložiti seznam ustanoviteljev z njihovimi podatki, kot so ime pravne osebe, identifikacijska številka, sedež pravne osebe in ime posameznika ter odločitev pristojnega organa pravne osebe o ustanovitvi društva.

V roku enega meseca je pristojni organ dolžan izdati odločbo o registraciji društva, s katero postane društvo pravna oseba.

Društvo mora Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) posredovati podatke za vpis v Poslovni register Slovenije najpozneje v 15 dneh od vpisa v register društev. Društvo podatke posreduje na obrazcu PRS-1, ki je dostopen na spletni strani AJPES (www.ajpes.si). Obrazcu mora priložiti tudi kopijo odločbe o vpisu v register društev. AJPES na podlagi popolne prijave in ustreznih listin izvede vpis v poslovni register in društvu o tem pošlje obvestilo.

Potreben je tudi vpis v davčni register in odprtje transakcijskega računa. Prijavo za vpis v davčni register vložijo zastopnik društva pri davčnem uradu, na območju katerega ima društvo svoj sedež, in sicer v 8 dneh po opravljenem vpisu v Poslovni register Slovenije. Obrazce za prijavo v davčni register (DR-04) je možno dobiti na spletnih straneh Davčne uprave RS (www.durs.gov.si) ali na davčnem uradu oziroma izpostavi. Poleg obrazca je potrebno priložiti še: kopijo odločbe upravne enote o vpisu v register društev, kopijo obvestila o vpisu v Poslovni register Slovenije, seznam ustanoviteljev društva, kopijo osebnega dokumenta zakonitega zastopnika.

Po vpisu v davčni register (in pridobitvi davčne številke) lahko odpremo transakcijski račun pri izbrani banki. Zahteve za odprtje bančnega računa se malenkostno razlikujejo od banke do banke, povečini pa za to potrebujemo: kopijo odločbe upravne enote o vpisu v register društev, kopijo obvestila o vpisu v Poslovni register Slovenije, osebni dokument zakonite-

ga zastopnika oziroma pooblaščenih oseb za upravljanje s transakcijskim računom.

Organi društva:

- predsednik (zakoniti zastopnik), ki zastopa društvo v pravnem prometu, izvoli ga občni zbor in sicer za dobo, ki je določeno v statutu;
- zbor članov (skupščina, občni zbor) sestavljajo vsi člani društva. Njegova naloga je sprejemanje statuta in njegovih sprememb, voli predsednika in ostale organe, potrjuje finančni načrt ter sprejema vse ostale temeljne odločitve;
- tajnik, sekretar skrbi za opravljanje strokovno tehničnega in administrativnega dela ter skrbi za koordinacijo med organi društva;
- blagajnik vodi finančno in materialno poslovanje v skladu s pravilnikom o finančno materialnem poslovanju, ki ga sprejme upravni odbor v skladu z zakonom in podzakonskimi predpisi ter statutom;
- upravni odbor (izvršni odbor) je izvršilni organ občnega zbora, ki opravlja organizacijska, strokovno tehnična in administrativna dela ter vodi delo društva med dvema občnima zboroma po programu in sklepah sprejetih na občnem zboru;
- disciplinska komisija vodi disciplinski postopek, ugotavlja disciplinske kršitve in izreka disciplinske ukrepe v skladu z disciplinskim pravilnikom;
- nadzorni odbor spremlja delo upravnega odbora in drugih organov društva ter opravlja nadzor nad finančno materialnim poslovanjem društva.

Društvo mora nujno imeti zbor članov (občni zbor), kot najvišji organ, osebo za zastopanje - predsednika društva in organ, ki vrši nadzor nad poslovanjem društva. Ostale organe ima društvo, ko ga sestavlja večje število članov, je pa vsekakor potrebno opredeliti pristojnosti vseh organov, sestavo, medsebojna razmerja, način izvolitve in razrešitve članov in mandatno dobo že ob ustanavljanju ali kasneje s spremembo statuta.

Društvo preneha, če zbor članov sprejme sklep o prenehanju društva. V sklepu mora določiti društvo, zavod, ustanovo ali drugo nepridobitno

pravno osebo s podobnimi cilji, na katero se po poravnavi vseh obveznosti prenese premoženje društva. Če društvo v sklepu ne določi naslednika premoženja in ga tudi na podlagi določb temeljnega akta ni mogoče določiti, premoženje društva pripade lokalni skupnosti, na območju katere je imelo društvo svoj sedež. Neporabljena sredstva, pridobljena iz proračuna, se vrnejo proračunu, preostanek premoženja pa se prenese na prevzemnika premoženja z dnem izbrisa društva iz registra društev. Društvo preneha tudi s spojitvijo z drugimi društvi, s pripojitvijo k drugemu društvu, s stečajem ali na podlagi sodne odločbe o prepovedi delovanja ali po samem zakonu.

POSTOPEK USTANOVITVE ZAVODA

Pristojni organ za registracijo: pristojno okrožno sodišče.

Javne zavode ustanovijo republika, občine, mesto in druge z zakonom pooblaščne javne pravne osebe. Zasebni zavod pa lahko ustanovi ena ali več fizičnih ali pravnih oseb za opravljanje dejavnosti vzgoje, izobraževanja, znanosti, kulture, športa, zdravstva, socialne in drugih dejavnosti.

Dokumenti, ki so potrebni za ustanovitev zavoda so: (1) izvirnik akta o ustanovitvi zavoda ali pogodbe o ustanovitvi, ki jo sklenejo ustanovitelji. Podpisi ustanoviteljev morajo biti overjeni pri notarju ali upravni enoti. Akt o ustanovitvi mora zajemati naslednje podatke: ime in sedež oziroma prebivališče ustanovitelja, ime in sedež zavoda, dejavnosti, določbe o organih zavoda, sredstva, ki so zavodu zagotovljena za ustanovitev in začetek dela, vire, način in pogoje pridobivanja sredstev za zavod, definiran način razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki in definiran način kritja primanjkljaja sredstev zavoda, pravice, obveznosti in odgovornosti zavoda, določbe o odgovornosti ustanovitelja za obveznosti zavoda, medsebojne pravice in obveznosti ustanovitelja in zavoda,... (2) Dokaz o sredstvih, zagotovljenih za pričetek dela zavoda, ki se veže na odprtje (začasnega) bančnega računa, na katerega se nakažejo sredstva za začetek dela zavoda v višini, kot je navedena v aktu o ustanovitvi zavoda. Pogoj za odprtje bančnega računa je akt o ustanovitvi z overjenimi podpisi. Za vplačana sredstva na račun, banka izda potrdilo, ki ga potrebujemo za ustanovitev

zavoda. (3) Sklep o imenovanju prvih članov organov ali samo sklep o imenovanju direktorja zavoda ali vršilca dolžnosti direktorja zavoda, sklep o imenovanju predstavnikov ustanoviteljev v svetu zavoda in člani drugih organov, ki so na podlagi zakona in akta o ustanovitvi lahko imenovani že na začetku. (4) Izpolnjeni obrazci UST o, UST 1, UST 2 in UST 3, ki jih najdete na spletni strani www.sodisce.si. Le ti predstavljajo osnovo za vpis zavoda v register in jih je potrebno priložiti v treh izvodih. (5) Predlog šifre glavne dejavnosti. (6) Overjen podpis osebe, pooblaščen za zastopanje zavoda (npr. direktor, vodja,..), ki svoj podpis overi pri notarju (ali Upravni enoti) in ga overjenega priloži k vlogi za registracijo.

Predlog za vpis zavoda v sodni register se vloži na vložišču okrožnega sodišča, na območju katerega bo zavod imel sedež.

Pristojnosti organov zavoda se natančneje opredelijo v statutu zavoda, skladno z zakonom in aktom oz. pogodbo o ustanovitvi.

Strukturo organov zavoda:

- direktor je (obvezen) poslovodni organ, ki vodi delo in poslovanje, predstavlja in zastopa zavod ter je odgovoren za zakonitost dela zavoda. Direktor mora biti imenovan v aktu oz. v pogodbi o ustanovitvi zavoda;
- svet zavoda je (obvezen) kolegijski organ, ki ga sestavljajo predstavniki ustanoviteljev, predstavniki sodelavcev ter predstavniki uporabnikov storitev zavoda oz. zainteresirane javnosti. Njegova naloga je upravljanje zavoda. Svet zavoda mora biti v aktu oz. pogodbi o ustanovitvi zavoda številčno opredeljen, ni pa potrebno poimensko navesti članov;
- strokovni svet je (obvezen) kolegijski organ, ki obravnava vprašanja s področja strokovnega dela zavoda. Svetu zavoda in direktorju daje nasvete glede vsebinskega dela zavoda in pogojev za razvoj dejavnosti ter odloča v okviru svojih pristojnosti, ki so določene v zakonu, pogodbi oz. aktu o ustanovitvi, statutu in ostalih aktih zavoda in
- strokovni vodja (obvezen v primeru, da funkcijo strokovnega vodenja ne opravlja direktor) vodi strokovno delo zavoda, če je to določeno

z zakonom ali v aktu o ustanovitvi, njegove pravice, dolžnosti in odgovornosti se določijo s statutom, pravili oz. aktom o ustanovitvi. Strokovno vodjo imenuje in razrešuje svet zavoda po predhodnem mnenju strokovnega sveta.

Prenehanje zavoda se izvede, če se s pravnomočno odločbo ugotovi ničnost vpisa zavoda v sodni register; če je zavodu izrečen ukrep prepovedi opravljanja dejavnosti, ker ne izpolnjuje pogojev za opravljanje dejavnosti, in v roku, določenem z izrečenim ukrepom, ne izpolni pogojev za opravljanje dejavnosti; če ustanovitelj sprejme akt o prenehanju zavoda, ker so prenehale potrebe oziroma pogoji za opravljanje dejavnosti, za katero je bil zavod ustanovljen; če se pripoji drugemu zavodu ali spoji z drugim zavodom ali razdeli v dvoje ali več zavodov; če se organizira kot podjetje; v drugih primerih, določenimi z zakonom ali aktom o ustanovitvi in na podlagi stečaja, če ustanovitelj po zakonu ali aktu o ustanovitvi ni odgovoren za obveznosti zavoda.

POSTOPEK USTANOVITVE USTANOVE

Namen ustanove je lahko splošnokoristen, če je ustanova ustanovljena za namene na področjih znanosti, kulture, športa, vzgoje in izobraževanja, zdravstva, otroškega, invalidskega in socialnega varstva, varstva okolja, varstva naravnih vrednot in kulturne dediščine, za verske namene in podobno. Namen ustanove je lahko tudi dobrodelen, če je ustanova ustanovljena z namenom pomagati osebam, ki so pomoči potrebne.

Pristojni organ za registracijo: ministrstvo, v katerega delovno področje sodi namen ustanove ali pretežni namen ustanove. V primeru nezmožnosti določitve pristojnega ministrstva, je pristojno Ministrstvo za notranje zadeve.

Dokument, potreben za ustanovitev in registracijo ustanove, je Akt o ustanovitvi, ki mora vsebovati ime in sedež oziroma prebivališče ustanovitelja, ime in sedež ustanove, pri čemer mora ime vsebovati besedo ustanova ter imeti dodano označbo namena, ustanovitelja ali drugo dodatno označbo, ki omogoča jasno in nedvoumno razlikovanje od drugih ustanov (glede uporabe imena republike, mesta ali občine, zgodovinske

ali druge osebnosti, se uporabljajo določbe, ki veljajo za zavode), navedbo ustanovitvenega premoženja in njegove vrednosti, namen ustanove, način in postopek imenovanja članov uprave, poimenske člane prve uprave.

Ustanovo lahko ustanovi domača ali tuja fizična ali pravna oseba, ki lahko ustanovi ustanovo s pravnim poslom med živimi ali za primer smrti. Akt o ustanovitvi kot pravni posel med živimi se sestavi v obliki notarskega zapisa, kateremu so priložena tudi dokazila o dejanskem obstoju premoženja, namenjenega ustanovitvi ustanove (npr. potrdilo banke, pri kateri ustanovitelj odpre račun ali pa potrdilo o lastništvu premičnin oziroma nepremičnin – v tem primeru je potrebno pridobiti uradno cenitev sodnega cenilca in soglasje članov prve uprave k svojemu imenovanju). Akt o ustanovitvi kot pravni posel za primer smrti mora izpolnjevati pogoje obličnosti za eno izmed oporok po zakonu o dedovanju.

Ustanovo upravlja uprava. Uprava skrbi za izvajanje namena ustanove, zastopa ustanovo in opravlja druge naloge v skladu z zakonom, z aktom o ustanovitvi in s pravili. Upravo sestavljajo najmanj trije člani. Člani uprave so imenovani v skladu z aktom o ustanovitvi oziroma s pravili. Če z aktom o ustanovitvi oziroma s pravili ni določeno drugače, so člani uprave imenovani za določen čas. Člani uprave ne morejo biti: osebe, ki niso polnoletne ali ki niso poslovno sposobne, osebe, zaposlene v ustanovi in osebe, ki opravljajo nadzor nad ustanovo. Upravo vodi predsednik uprave, ki ga izvolijo člani uprave izmed sebe. Predsednik uprave predstavlja in zastopa ustanovo v obsegu, določenem z aktom o ustanovitvi in s pravili. Uprava sprejema odločitve z večino glasov članov, če pravila ne določajo drugače. Če je rezultat neodločen, odloči glas predsedujočega.

Člani uprave so upravičeni do povrnitve potnih stroškov, dnevnice in nagrade, ki jih določi uprava ob upoštevanju meril, ki so določena v aktu o ustanovitvi ali v pravilih. Član uprave ne more odločati o zadevah, v katerih so stranke oziroma so drugače udeleženi on sam, njegov zakonec ali sorodniki do vštetega tretjega kolena. Če uprava ne izpolnjuje nalog, določenih v zakonu, aktu o ustanovitvi ali v pravilih, lahko ustanovitelji ali donatorji predlagajo predčasno razrešitev. O predlogu za predčasno razrešitev odloča organ, pristojen za ustanove.

Ustanova ima lahko poleg uprave tudi druge organe, če je tako določeno v aktu o ustanovitvi ustanove oziroma v pravilih ustanove. Če je ustanovitelj ustanove več, lahko oblikujejo skupni organ ustanoviteljev, ki pa ne more prevzeti nalog uprave.

Ustanova ima pravila (oziroma statut), ki jih sprejme ustanovitelj v 30 dneh po izdaji soglasja k aktu o ustanovitvi. Če ustanovitelj ne sprejme pravil v tem roku, jih sprejme uprava. Pravila urejajo: organizacijo ustanove, organe ustanove, pravila o imenovanju (novih) članov uprave, pravila o sprejemanju odločitev, določbe o upravljanju in zastopanju ustanove, način razpolaganja s prihodki. Pravila morajo biti predložena organu, pristojnemu za ustanove, v treh mesecih po izdaji soglasja k aktu o ustanovitvi.

Če uprava ne predloži pravil v roku iz prejšnjega odstavka, lahko organ, pristojen za ustanove, upravo razreši in v skladu z aktom o ustanovitvi se imenuje nova uprava.

USTANOVITEV MLADINSKEGA SVETA LOKALNE SKUPNOSTI

Za registracijo mladinskega sveta lokalnih skupnosti je pristojen organ, ki je pristojen za registracijo društva v skladu z zakonom, ki ureja društva (glej točko 3.1).

Mladinski svet lokalne skupnosti lahko ustanovijo mladinske organizacije, ki na ustanovnem zboru sprejmejo statut. Postopek registracije vodi upravna enota, v okviru katere ima sedež mladinski svet lokalne skupnosti. Zahtevi za registracijo se priloži (1) zapisnik ustanovnega zbora, (2) dva izvoda temeljnega akta, (3) osebno ime zastopnika in (4) seznam s podatki ustanoviteljev. Slednji mora vsebovati naslednje podatke: (1) ime in skrajšano ime, (2) sedež, (3) matična številka, (4) šifra dejavnosti, (5) številka in datum odločbe o vpisu v register društev oziroma register političnih strank, (6) izjava zastopnika ustanovitelja, da ustanovitelj v skladu z 2. členom Zakona o mladinskih svetih opravlja javno koristne dejavnosti za otroke in mladino ter da ima najmanj 90% članstva v starosti do 29 let in 70% članov vodstva v starosti od 15 do 29 let, (7) osebno ime zastopnika ustanovitelja, (8) z njegovim notarsko overjenim podpisom.

Pristojni organ – upravna enota pošlje registrskemu organu (Ministrstvo za šolstvo in šport RS) en izvod odločbe o vpisu mladinskega sveta v register ter celotno dokumentacijo, ki po dokončnosti odločbe opravi vpis mladinskega sveta v register. Pristojni organ – upravna enota v odločbi o vpisu mladinskega sveta v register določi tudi zaporedno številko vpisa v register, ki jo pridobi od registrskega organa – Ministrstva za šolstvo in šport RS, in sicer na podlagi pisne zahteve. Vpis v register se vrši na podlagi Pravilnika o registraciji in vodenju registra mladinskih svetov.

POSTOPEK USTANOVITVE KLUBA ŠTUDENTOV S STATUSOM ŠOLS

Osnova za ustanovitev študentskega kluba s statusom ŠOLS (študentske organizacije lokalne skupnosti) je Zakon o društvih, Zakon o skupnosti študentov oz. pogoji iz Študentske ustave. Glede na Zakon o društvih lahko društvo ustanovijo najmanj 3 poslovno sposobne fizične ali pravne osebe ter na ustanovnem zboru sprejmejo sklep o ustanovitvi in temeljni akt ter izvolijo zastopnika društva.

Študentski klub, ki želi pridobiti status ŠOLS mora imeti najmanj 70 članov in v skladu s 83. členom Študentske ustave Študentske organizacije Slovenije združevati najmanj 20 odstotkov vseh študentov, ki imajo stalno bivališče na območju iste lokalne skupnosti, po podatkih Statističnega urada RS za preteklo leto. Na območju ene upravne enote lahko deluje le en klub s statusom ŠOLS. Status ŠOLS klubu, ki izpolnjuje vse pogoje, z glasovanjem podeli Svet ŠOLS, ki ga sestavljajo predstavniki ostalih klubov s statusom ŠOLS.

Klub mora pri svojem delovanju upoštevati določbe Zakona o skupnosti študentov, akte ŠOS in sveta ŠOLS, prav tako pa tudi določbe Zakona o društvih. Natančneje delovanje kluba ureja temeljni akt (statut), ki ga sprejmejo člani kluba.

Zakon o skupnosti študentov v 5. členu določa osnovne dejavnosti študentskih organizacij lokalnih skupnosti, kot so organizacija dejavnosti študentov na področju kulture, izobraževanja, športa ipd., sodelovanje pri upravljanju lokalnih zadev, ki vplivajo na življenje in delo študentov,

organiziranje programov, ki vplivajo na socialno-ekonomski položaj študentov.

Zakon o društvih in Študentska ustava določata, kaj mora vsebovati temeljni oz. najvišji akt kluba. Najpomembnejše je, da je v njem določeno ime in sedež kluba, namen in cilji, dejavnost in naloge, pogoji in način včlanjevanja ter prenehanja članstva, pravice in obveznosti članov, način upravljanje kluba (po Študentski ustavi mora klub imeti vsaj izvršilni in nadzorni organ), način izvolitve organov, način zagotavljanja javnosti dela društva, način sprejemanja in dopolnitev temeljnega akta in način prenehanja društva ter razpolaganje s premoženjem v tem primeru.

Za študentske klube je pomembno tudi članstvo v klubu. Pri upravljanju kluba lahko v skladu s Študentsko ustavo sodelujejo samo osebe, ki imajo status študenta in imajo stalno prebivališče v upravni enoti kluba, katerega člani so. Članstvo drugih oseb (npr. dijakov) ni izrecno prepovedano, ne smejo pa sodelovati pri upravljanju kluba, ki je rezervirano samo za študente. Klubi to vprašanje rešujejo na različne načine, dober primer so dijaške sekcije klubov, katerih člani so lahko samo dijaki, ki pa nimajo pravice voliti v druge organe kluba.

Posamezni študentski klub s statusom ŠOLS mora imeti vsako leto redno včlanjenih najmanj 15% študentov, ki imajo stalno bivališče na območju upravne enote, kjer deluje klub.

Do financiranja iz naslova koncesijske dajatve je po Študentski ustavi upravičen en študentski klub v posamezni upravni enoti (lokalni skupnosti). En študentski klub lahko združuje tudi študente iz več upravnih enot. Na območju posamezne upravne enote lahko deluje tudi več študentskih klubov, a je do financiranja s strani Študentske organizacije Slovenije upravičen le en klub.

Klub mora pri načrtovanju in porabi sredstev upoštevati Pravilnik o namenski porabi sredstev, ki opredeljuje namene in način porabe sredstev, zagotavljanje transparentnosti porabe sredstev, vsebino, časovne roke in način predložitve poročil o porabi sredstev, način nadzora in sankcije v primeru kršitve.

Zakon o društvih določa, da mora klub porabiti sredstva v skladu z namenom in cilji, opredeljenimi v temeljnem aktu. Prav tako določa, da se premoženje kluba ne sme deliti med člane in da je potrebno presežek prihodkov nad odhodki porabiti za uresničevanje svojega namena oziroma ciljev.

DELOVANJE MLADINSKIH ORGANIZACIJ V SLOVENIJI

Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju je prinesel osnovno ureditev področja. Na podlagi zakona bo oblikovan Nacionalni program za mladino, ki bo kot temeljni programski dokument opredelil prednostne naloge in ukrepe, ki so v javnem interesu v mladinskem sektorju. V tej točki ne bomo opredeljevali možnih bodočih političnih smernic programa, ampak se bomo osredotočili na metode dela, ki so značilne za mladinsko delo. Z njimi želimo predstaviti novo ustanovljenim mladinskim organizacijam nekatere izmed možnih načinov njihovega delovanja in razvoja.

VIZIJA, POSLANSTVO IN ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

VIZIJA MO

Vizija je posplošen opis želene prihodnosti organizacije. Izraža predstavo njene prihodnje podobe. Opredelimo jo lahko tudi kot opis organizacije, kakršno naj bi (bo) postala, ko bi (bo) doseglo svoje načrtovane cilje. Za mladinske organizacije je predvsem pomembno, da opredelijo vizijo uresničljive prihodnosti in na tej podlagi realne cilje. V MO je namreč pomembna naravna rast vseh procesov in struktur. Za lažjo predstavo opredeljujemo praktične primere:

»Vizija MO je (p)ostati organizacija, v katero mladi pridejo, v njej rastejo, gredo naprej in ostanejo (z njo) povezani.«

»Postati organizacija, ki se bo uspešno odzivala na potrebe mladih v prihodnosti ter sooblikovala prostor druženja, zabave, ustvarjanja in pridobivanja novih znanj.«

»Naša vizija je, da bodo mladinsko organizacijo mladi sprejeli za svojo, se v naše dejavnosti aktivno vključevali, jih soustvarjali, dajali predloge, pobude, organizirali, izvajali, kritizirali ter tako pripomogli, da bo MO s kvaliteto, svežino in pestrostjo svojega dela in programa postala prijazna, uspešno delujoča in širše prepoznavna mladinska organizacija.«

POSLANSTVO MO

Poslanstvo opisuje namen oziroma smisel obstoja organizacije. Predstavlja osebnost organizacije, ravnanje njenih ljudi, opredeljuje odgovornost organizacije do vseh uporabnikov in širše družbe. Jasen občutek poslanstva motivira zaposlene k dobremu delu, vodstvo organizacije pa k uspešnemu vodenju. Jasno poslanstvo je najbolj učinkovito, ko ga spremlja tako jasno razumevanje temeljnih vrednot organizacije kot tudi privlačna vizija prihodnosti. Za primer navajamo nekatera poslanstva mladinskih organizacij:

»Ustvarjati okolje, kjer mladi na ustvarjalen in zabaven način pridobivajo kompetence za vključevanje v družbo in samostojno življenje.«

»Poslanstvo organizacije je omogočiti mladim s svojo infrastrukturo in široko paleto dejavnosti aktivno in koristno preživljanje prostega časa, zagotavljati različne interese med mladimi, omogočati mladim vključevanje v širše družbeno okolje, ponujati možnost izražanja lastne kreativnosti, ki vpliva na osebni razvoj in pozitivno samopodobo, vključevanje v programe, kjer mladi pridobijo znanja in izkušnje ter prevzemajo odgovornost za lastna dejanja in preko srečevanj in sodelovanja s sovrstniki oblikujejo občutek za skupnost, v kateri posameznik biva ter sprejema drugačnost.«

»Mladim omogočati priložnosti za rast v odgovornega pripadnika različnih skupnosti po načelih krščanske etike in don Boskovi preventivni vzgojni metodi.«

»Poslanstvo mladinskega sveta je prispevati k oblikovanju okolja, ki omogoča mladim aktivno participacijo v družbi.«

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Organizacija je sredstvo, ki omogoča posamezniku oziroma skupini, da opravljajo svoje naloge in dosegajo cilje, ki jih kot posamezniki ali neorganizirana skupina ne bi mogli doseči. Organizacijo lahko opredelimo kot postopek organiziranja, ko v združbo posameznikov vpeljemo mehanizme, ki jih povezujejo na skupnih nalogah in ciljih. Organizacijska struktura pa predstavlja strukturo delovanja organizacije in vse spremljajoče predpise

oziroma dogovore, ki omogočajo usklajeno delovanje določene združbe ljudi za doseganje skupnih ciljev. Organizacijsko strukturo določata statični del (funkcije, oddelki, službe,...) in dinamični del (proces).

Teorije o organizacijskih strukturah izhajajo iz sfere gospodarstva, podjetja namreč z učinkovitim organiziranjem dolgoročno znižujejo svoje stroške poslovanja. Na tem mestu ne bomo opisovali številnih vrst organizacijskih struktur in njihovih procesov (lahko uporabite številne vire na spletu), ampak se bomo osredotočili na specifične dejavnike, ki vplivajo na organizacijsko strukturo MO.

Za kakšno organizacijsko strukturo se mladinska organizacija odloči je odvisno od tipa mladinske organizacije (točka 2.2.) in nekaterih specifičnih dejavnikov organiziranja, ki izhajajo iz mladinskega dela in jih navajamo v nadaljevanju:

- ker je sestava mladinskih organizacij takšna, da zadeve vodijo in so njihovi člani mladi, se vedno znova pojavljajo težave vodenja z vidika ohranjanja strukture in uvajanja novih idej; reorganizacija struktur in procesov mora zato biti premišljena in usmerjena v večjo učinkovitost delovanja, saj v nasprotnem primeru MO ustvarja nepotrebne stroške delovanja;
- ker imajo mladi vodje MO malo izkušenj, konceptualne sposobnosti pa slabše razvite (kar je v mladosti povsem razumljivo), je veliko pozornosti potrebno nameniti samoorganizaciji in preverjanju idej oziroma dejstev;
- mladinske organizacije morajo težiti k enostavnosti organizacijskih struktur in procesov (ki sicer morajo biti v skladu s statutom), saj večja kompleksnost prinaša večjo porabo virov na vseh ravneh delovanja;
- pri delovanju MO mora njihovo vodstvo podrobno preučiti tudi posamične odločitve z vidika tveganja za delovanje celotne organizacije. Zelo priporočljivo je timsko odločanje;
- pri oblikovanju organizacijske strukture in procesov je potrebno upoštevati možnost čim večjega vključevanja vseh uporabnikov in članov MO. V kolikor MO zapiramo z določenimi pravili in predpisi,

ki so izključujoči za posameznika, lahko organizacija prične izglubljati uporabnike oziroma članstvo;

- MO naj več časa posvetijo vsebinam in porabijo čim manj virov za vzpostavitev kompleksnih organizacijskih struktur;
- MO, ki nimajo rednega programskega delovanja, lahko vzpostavijo projektno organizacijsko strukturo. Ta je namenjena organizaciji izvedbe posamičnih projektov in se orientira na optimalno porabo virov (delo, finančna sredstva, predmeti dela) posamičnega projekta in
- pri oblikovanju organizacijske strukture in procesov morajo MO upoštevati tudi socialne in druge dejavnike kot so: prostovoljno delo, medkulturnost, nivo motivacije,...

MLADINSKA POBUDA

Mladinska pobuda, kot jo danes najbolj poznamo, je kot metodo v mladinskem delu vpeljal program Mladina/Mladi v akciji. Najprej si pogledjmo, kako je mladinska pobuda opredeljena v njihovem Vodniku po programu. “Mladinska pobuda je projekt, ki ga vzpostavijo, oblikujejo in izpeljejo mladi sami. Mladim daje priložnost, da preko pobude preizkusijo svoje ideje, kar jim daje možnost, da so neposredno in aktivno vključeni v načrtovanje in izvajanje projektov. Sodelovanje v mladinskih pobudah je pomembna izkušnja neformalnega učenja. Prav tako mladim daje priložnost, da se počutijo kot evropski državljani in jih navda z občutkom, da prispevajo k izgradnji Evrope.”

Iz zapisanega lahko jasno razberemo, da mladinska pobuda mladim omogoča: uresničevanje njihovih idej, učno izkušnjo, kompetence in osebnostno zadovoljstvo, vključevanje v širše družbeno okolje in predstavlja način medsebojnega druženja mladih.

V nadaljevanju si pogledjmo primer mladinske pobude, ki izhaja iz potreb mladih glede na okolje, v katerem se nahajajo.

Mladinska pobuda »Prenovimo naše igrišče«. Skupina mladih iz mestne četrti je vsako poletje igrala ulično košarko in nogomet na igrišču bližnje osnovne šole. Čeprav so imeli v svoji mestni četrti ulično igrišče, je to zaradi

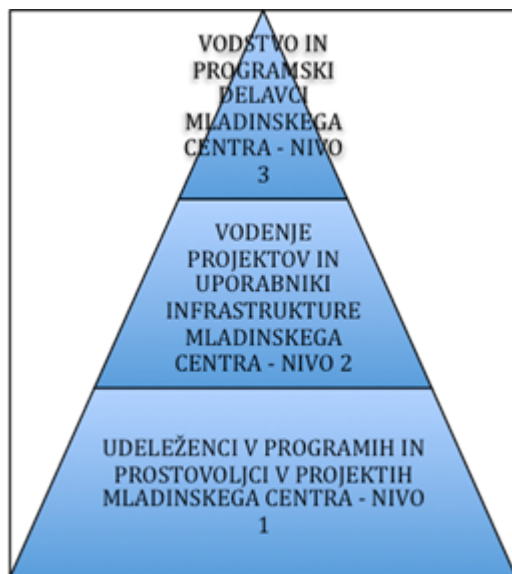
nevzdrževanja propadalo. Nekega poletja se je osnovna šola odločila, da bo igrišče pričela uporabljati samo za svoje učence, ga ogradila in onemogočila dostop do njega vsem zunanjim obiskovalcem. Skupina mladih je tako ostala brez svojega bližnjega igrišča, zato je z njihove strani prišla pobuda o prenovi uličnega igrišča mestne četrti. Mladi so pripravili načrt prenove igrišča in stopili v akcijo. Zadeva je potekala zelo spontano. Največjo oviro so predstavljale finance, saj je bilo potrebno obnoviti tudi površino asfalta. Kljub začetnim pomislekom pri pridobivanju financ, je pobuda daleč preseгла svoja pričakovanja. Na podlagi skrbno pripravljene prošnje in srečanja s predstavniki lokalne skupnosti, se je ta odločila, da bo pokrila stroške asfalta, podjetje, ki je asfalt tudi uredilo, pa je brezplačno prispevalo svoje delo in delovna sredstva. Oče dveh bratov, ki sta v pobudi sodelovala, je s svojim podjetjem, ki se ukvarja z elektro storitvami, prispeval nočno osvetlitev površine uličnega igrišča. S številnimi prošnjami so donatorsko dobili še table za koše, mreže za gole in večje število športnih žog. Nato so izvedli še akcijo pobiranja prostovoljnih prispevkov prebivalcev mestne četrti. Ker je beseda tekla od ust do ust, je bil odziv odličen. Kupili so še velike in male nogometne gole, material za označbo talnih črt, stojala za koše in stojala ter mrežo za odbojko. Vsa dela so prostovoljno opravili mladi. Igrišče je dobilo svojo novo končno podobo in mladi so lahko naprej igrali. Njihova pobuda pa ni ostala neopazena, zato so jo predstavili tudi v lokalnem časopisu. Na podlagi te objave je na pomoč priskočilo podjetje, ki je mladim podarilo tudi leseno hiško, v katero so lahko shranjevali svoje športne rekvizite in drug material. V enem letu je bilo na tej podlagi ustanovljeno tudi mladinsko društvo z imenom mestne četrti, ki je vsako leto organiziralo tekmovanje v ulični košarki, nogometu in odbojki.

VKLJUČEVANJE MLADIH V ORGANIZACIJSKO STRUKTURO MLADINSKEGA CENTRA

Metoda vključevanja mladih v organizacijsko strukturo izhaja v najstarejših evropskih mladinskih organizacijah, saj se je izkazala kot ena najbolj uspešnih. Metoda je svoj največji uspeh doživela v tako imenovanih uličnih mladinskih centrih večjih mest, kjer so mlade v aktivnosti delovanja organizacije vključevali predvsem preventivno, v izogib negativnim vplivom z ulice.

V nadaljevanju prikazujemo metodologijo vključevanja mladih v organizacijsko strukturo, ki je primerna za mladinske centre v Sloveniji.

NIVOJI VKLJUČEVANJA MLADIH V ORGANIZACIJSKO STRUKTURO MLADINSKEGA CENTRA

Slika 1

Slika 1 nam prikazuje nivoje vključevanja mladih v organizacijsko strukturo mladinskega centra. Opredeljeni so trije nivoji, njihove značilnosti pa opredeljujejo vloge mladih.

Nivo 1 – Udeleženci v programih in prostovoljci v projektih mladinskega centra. Prvi stik mladih z mladinskim centrom se zgodi najpogosteje z njihovo udeležbo v katerem izmed programov, bodisi da gre za sodelovanje v projektu, udeležbo na delavnicah ali obisk katerega izmed dogodkov. Njihovi nadaljnji obiski

mladinskega centra so nato odvisni od vrste dejavnikov, zagotovo pa sta največja njihova notranja motivacija oziroma interes v kombinaciji s preživljanjem prostega časa. Na prvem nivoju lahko mladi vedno ostanejo samo udeleženci v programih oziroma aktivnostih, prvi preskok pa se zgodi, ko jim delovanje v okviru mladinskega centra prinaša tako veliko osebno zadovoljstvo in/ali koristi, da kot prostovoljci pričnejo v okviru delovanja mladinskega centra izvajati različne aktivnosti.

Poglejmo si nekatere osnovne značilnosti in razmišljanja udeležencev na tem nivoju:

- kot udeleženci v programih spoznajo nove ljudi in nove načine dela, ki jih osebno zanimajo,

- prostovoljno delo jim prinaša osebno zadovoljstvo, ki se odraža v boljšem počutju in delu tudi na drugih področjih njihovega življenja,
- pri izvajanju aktivnosti krepijo svoje osebne kompetence in to spoznajo predvsem v njihovem formalnem delu izobraževanja,
- počutijo se varne, ker pri izvajanju aktivnosti še ne prevzemajo večje obveznosti in odgovornosti,
- udeležba v programih in izvajanje prostovoljnih aktivnosti ne zapira njihove kreativnosti in inovativnosti, kar jih še posebej veseli in zato se radi vračajo in
- preživljajo prosti čas na aktiven in zabaven način, kar jim da dodatne energije pri njihovem udejstvovanju.

Ker je vključevanje mladih v aktivnosti eno izmed osnovnih poslanstev mladinskega centra, se odnos med njimi razvija na poseben način, največkrat tako, da so mladinski centri opora mladim. Poglejmo si primere, kako to počnejo mladinski centri v Sloveniji.

Skupina treh fantov se je zelo zanimala, kako poteka organizacija koncertov. V mladinskem centru so začeli sodelovati pri organizaciji tako, da so prostovoljno pomagali pri pripravi koncertnega prostora, prodaji kart, distribuciji plakatov in ozvočenju ter osvetlitvi koncertnega prizorišča. Mladinski center je fantom povrnil vse stroške, ki so nastali pri prostovoljnem delu, jim podaril indeks neformalnega izobraževanja Nefiks, zagotovil prost vstop na vse kulturne prireditve ter jim omogočil izobraževanje na področju ozvočenja kulturnih prireditev. Fantje so skozi čas pridobili dovolj znanja, da so v okviru lastnega društva začeli organizirati svoje kulturne dogodke.

Učenki sta se vsako leto redno udeleževali vseh ustvarjalnih delavnic, ki jih je pripravljala mladinski center. Kot dijakinja sta mladinskemu centru predlagali organizacijo ustvarjalnih delavnic v mestnih četrtih. Mladinski center je njuno idejo podprl in v njuni organizaciji pripravil delavnice v mestnih četrtih vsako poletje in v času šolskih počitnic. Kot študentki sta danes redni zunanji sodelavki pri izvajanju ustvarjalnih delavnic.

Nivo 2 – Vodenje projektov in uporabniki infrastrukture mladinskega centra. Mladi, ki se uspešno vključujejo v prvi nivo, nato v skladu s svojimi željami in potrebami sledijo različnim potem v svojem življenju. Nekateri

svoje aktivnosti v mladinskem centru popolnoma opustijo, drugi postanejo občasni obiskovalci in udeleženci, tretji pa se s centrom še tesneje povežejo. Poglejmo si razloge mladih, da pristopijo v še tesnejšo povezavo z mladinskim centrom:

- delo v mladinskem centru prepoznajo kot pomembno pri razvoju njihovih kompetenc in s tem večanju lastne zaposljivosti;
- ob aktivnostih v mladinskem centru preprosto uživajo in postanejo del njihovega življenja;
- poistovetijo se s poslanstvom in cilji mladinskega centra, s čimer jim izvajanje aktivnosti postane v osebno zadovoljstvo in
- v vsebini aktivnosti, ki jih izvajajo, najdejo željo po oblikovanju svoje poklicne poti.

Mladi na drugem nivoju s strani mladinskega centra pridobijo določeno zaupanje in s tem »ugodnosti«, po drugi strani pa sprejemajo tudi večjo odgovornost pri izvajanju projektov. Mlade na drugem nivoju že lahko poimenujemo z nazivom mladinski delavec, z vidika strukture dela v mladinskem centru pa so to redni in zunanji projektni sodelavci. Mladinski centri jim omogočijo prost dostop do infrastrukture, vseh servisnih storitev, različne pomoči in izobraževanja, v času izvajanja projektov pa še dodatno kadrovsko in organizacijsko pomoč.

Redni in zunanji projektni sodelavci za svoje delo praviloma prejmejo honorar, seveda pa je to odvisno od finančnih zmožnosti mladinskega centra, vrste projektnih aktivnosti, oziroma virov, ki jih ima na razpolago določen projekt.

Matej in Luka sta se redno udeleževala kulturnih dogodkov lokalnega mladinskega centra. Rada imata gledališko igro, zato sta kot dijaka sodelovala v šolskih gledaliških predstavah, aktivna pa sta bila tudi v gledališki improli. Na svojo pobudo sta v mladinskem centru uspešno organizirala nastop mladih komikov. Njuna želja po razširitvi števila tovrstnih dogodkov se je odražala v rednem letnem programu »gledaliških dogodkov«, ki je svojo končno nadgradnjo doživel v »Festivalu gledališke improvizacije«. Matej je z začetkom študija v drugem kraju zaključil svoje aktivnosti v mladinskem

centru, Luka pa je postal vodja festivala in zunanji projektni sodelavec mladinskega centra na področju gledališke improvizacije.

Nivo 3 – vodstvo in programski delavci mladinskega centra. V zadnjem nivoju govorimo o celoviti vključitvi mladih v organizacijsko strukturo mladinskega centra. Če smo na drugem nivoju govorili o rednih in zunanjih projektnih sodelavcih, govorimo sedaj o vodstvenih in programskih delavcih.

Ključna razlika med zunanjim projektnim sodelavcem in programskim delavcem je v sprejemanju odgovornosti za izvajanje delovnih nalog in dolgoročnem pogodbenem odnosu, ki vzpostavlja nivo profesionalnega dela. Nivo profesionalnosti ostaja enak, ne glede na dejstvo, ali gre za zaposlitev ali le za prostovoljno delo na vodstvenem položaju mladinskega centra (odvisno od velikosti in zmožnosti mladinskega centra), saj zaposleni odgovarja na podlagi določil iz pogodbe o zaposlitvi, prostovoljni delavec na vodstvenem položaju pa odgovarja kot zastopnik pravne osebe.

Omenimo še, da delo na tretjem nivoju, zaradi sprejemanja odgovornosti, izgubi del svojega značaja, ki pritegne mlade na začetku, ko želijo predvsem koristno preživeti prosti čas. S tem pa se ne izgubi motivacija, saj mladinsko delo še vedno prinaša prostor za kreativnost, inovativnost in uresničevanje javnega interesa, kar mladinskemu delavcu zagotovo prinaša tudi osebno zadovoljstvo in motivacijo za nadaljnje delo.

FINANCIRANJE MLADINSKIH ORGANIZACIJ

Osnovne skupine virov financiranja mladinskih organizacij so: razpisi, članarine, financiranje študentskih klubov, sponzoriranje oziroma pokroviteljstvo, doniranje, storitve mladinskih organizacij, obvladovanje stroškov in drugi viri.

Razpisi. Razpise lahko delimo na tri ravni: mednarodni (Organizacija Združenih Narodov; korporativne svetovne fundacije; korporativne evropske fundacije; Evropska komisija (v okviru vseh njenih direktoratskih); neposredni programi in podporni sistemi Evropske komisije (Mladi v akciji, Eurodesk, Europe Direct, Evropa za državljane, Šport, ...); razpisi Evropskega parlamenta (na nacionalnih nivojih); razpisi sveta Evrope,

nacionalni razpisi (Ministrstva Republike Slovenije (službe in uradi v sestavi ministrstev), nacionalne fundacije (Fundacija za šport, Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij), Vlada Republike Slovenije, Predstavništva držav v Sloveniji, dobrodelne organizacije; javni zavodi, ustanovljeni na nacionalni ravni; razpisi nevladnih ustanov in mrež in na lokalni ravni (razpisi občinskih struktur; razpisi javnih zavodov lokalne skupnosti; lokalne razvojne fundacije; lokalne in regionalne razvojne agencije). Prijava na razpise je odvisna od strukture samih razpisov, njihove vsebine in pogojev, ki jih mladinske organizacije lahko izpolnjujejo.

Članarine. Višina članarine se opredeli v temeljnem aktu in se nato spreminja s sklepi. Članarina se najpogosteje uporablja za financiranje rednega poslovanja organizacije, sicer pa je njena poraba natančneje določena s pravilnikom.

Financiranje študentskih klubov. Študentski klubi imajo v osnovi določen redni priliv sredstev, ki prihaja iz naslova Študentske organizacije Slovenije in je določen z natančnim pravilnikom.

Sponsoriranje oziroma pokroviteljstvo. Temelji na dvostranski koristi, kjer se sprejemajo finančni, stvarni oziroma storitveni vložki v zameno za uresničevanje marketinških ciljev pokrovitelja. Osnovo sponzorskih sredstev predstavlja jasno izpostavljanje koristi za pokrovitelja. Obveznosti iz sponzoriranja se jasno določijo.

Doniranje. Donatorji so pravne in fizične osebe. Donacija izhaja iz spoznanja podjetja do družbene odgovornosti, največkrat do lokalnega okolja. Donator ne zahteva neposredne povratne koristi.

Storitve mladinskih organizacij. Mladinske organizacije določajo višino članarin, vstopnin in udeležnin dogodkov. Nujno se morajo upoštevati računovodski standardi in zakonodaja, ki določa, da društvo v nobenem primeru ne sme delovati profitno (deliti dobiček med člane društva).

Obvladovanje stroškov. Se prične z natančno finančno analizo poslovanja. Organizacija ima možnosti dolgoročnih pogodb z dobavitelji, na podlagi česar se dosežejo nižje cene izdelkov oziroma storitev. Vzpostavitev

mreženja z drugimi organizacijami omogoča menjavo delovnih sredstev pri izvajanju dogodkov. Organizacije imajo na voljo veliko brezplačnih virov, predvsem spletnih, zato jih je potrebno nujno izkoristiti.

Drugi viri. Med druge vire spadajo predvsem: 0,5 % dohodnine, srečelov, dražbe, uporaba različnih finančnih instrumentov, organizacija dobrodelnih prireditev in prostovoljni prispevki.

DODATNI VIRI INFORMACIJ

ORGANIZACIJE

MLADINSKI SVET SLOVENIJE

Mladinski svet Slovenije (www.mss.si) je krovna organizacija mladinskih organizacij, ki delujejo na nacionalnem nivoju. Pod svojim okriljem združuje organizacije z različnimi interesnimi, nazorskimi ali političnimi usmeritvami. Je bogat vir zakonodajne dokumentacije na področju mladih, organizira številna izobraževanja in konference, podpira prostovoljne projekte mladih ter izvaja aktivnosti, ki omogočajo mladim doseganje lastne avtonomije.

CMEPIUS

Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe, izobraževanja in usposabljanja (www.cmepius.si) pripravlja razpise, izobraževanja, konference iz programa Vseživljenjsko učenje (Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, eTwining, Grundtvig). Podpirajo širok spekter razpisov s področja izobraževanja.

CENTER ZA INFORMIRANJE, SODELOVANJE IN RAZVOJ NEVLADNIH ORGANIZACIJ

CNVOS (www.cnvos.si) je ustanovilo 27 nevladnih organizacij z namenom krepitve razvoja, povezovanja in sodelovanja nevladnih organizacij (NVO) v Sloveniji. Razvijajo metode in storitve, ki omogočajo nevladnim organizacijam uspešnejše in učinkovito delovanje. Manjšim nevladnim organizacijam nudijo tehnično-administrativno pomoč ter jih podpirajo pri delovanju. So odlični informacijski center, ki oskrbuje sektor NVO z informacijami, ki predstavljajo priložnosti za njihovo delovanje in razvoj.

MREŽA MAMA

Mreža MaMa (www.mreza-mama.si) je organizacija, ki združuje in zastopa organizacije, ki opravljajo dejavnosti mladinskih centrov ali delujejo na

področju mladinskega dela v Sloveniji za namen podpore mladim in njihovega kakovostnejšega preživljanja prostega časa ter boljšega življenja v družbi.

SLOVENSKA FILANTROPIJA

Slovenska filantropija (www.filantropija.org), Združenje za promocijo prostovoljstva je nevladna organizacija, ustanovljena leta 1992 z namenom promocije in razvijanja prostovoljskega dela in solidarnosti med ljudmi. Njene aktivnosti so poleg prikazovanja prostovoljstva kot pozitivne priložnosti tudi povezovanje posameznikov z želenimi oblikami prostovoljskega dela, usposabljanje prostovoljcev in pomoč organizacijam pri razvijanju prostovoljskega dela.

MLADINSKI CEH

Mladinski ceh (www.mladinski-ceh.si) je ena izmed mladinskih organizacij, ki je inovativna in usmerjena v prihodnost. S projektom Nefiks je napovedala močno vlogo in pomen neformalnega izobraževanja in nevladnih organizacij pri usposabljanju mladih za aktivne državljane in za življenje.

V slovenski prostor uvaja pomen rasti mladinskih voditeljev in paleta različnih znanj, ki jih mladinski voditelji potrebujejo za svoje delo.

PIC

Pravno-informacijski center (www.pic.si) nevladnih organizacij - PIC opravlja dejavnosti v podporo nevladnim organizacijam, drugim civilnim gibanjem in posameznikom ob njihovem tvornem soočanju s protislovji in zahtevami pravne in demokratične države ter pluralne civilne družbe. Deluje v skladu s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava, mednarodnimi pogodbami, ustavo, zakoni in drugimi pravnimi akti, pri čemer je glavni cilj varovanje temeljnih človekovih pravic in svoboščin, zavzemanje za pravno in socialno državo ter demokratično ureditev.

MISSS

Mladinsko informativno, svetovalno središče Slovenije (www.misss.org) je izvajalec informiranja in svetovanja za mlade na nacionalni ravni, izvaja naloge informativno svetovalnega centra za mlade, svetovalnice za mlade, izvaja preventivne programe za mlade in organizira vse vrste izobraževanj s poudarkom na informiranju. Organizacijam nudi pomoč pri oblikovanju informativnih centrov tudi z usposabljanji za mladinske informatorje.

URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

URSM (www.ursm.gov.si) je pristojen za razvoj mladinske politike in mladinskega dela v Sloveniji. Mladim želi omogočiti razvoj njihovih potencialov. Spodbuja organiziranost mladih ter njihovo participacijo v družbenih procesih, informiranje in svetovanje, mobilnost mladih ter mednarodno sodelovanje.

SKUPNOST OBČIN SLOVENIJE

Skupnost občin Slovenije (www.skupnostobcin.si) je največje reprezentativno združenje lokalnih skupnosti v Sloveniji, ki šteje 167 občin članic. Skupnost zastopa skupne interese občin v razmerju do državnih organov in mednarodnih institucij, pripravlja stališča in predloge občin do zakonskih predlogov, ki se tičejo občin, zastopa lokalnih skupnosti v postopkih sklepanja kolektivnih pogodb za zaposlene v občinskih upravah in javnih službah, organizira razprave o aktualnih vprašanjih pomembnih za lokalne skupnosti, organizira izobraževanja za potrebe občin članic in drugo.

ŠKIS

Zveza študentskih klubov Slovenije (www.skis-zveza.si) je krovna organizacija študentskih klubov, namenjena zastopanju interesov in povezovanju študentskih klubov na nacionalni ravni, izobraževanju, informiranju in organiziranju nacionalnih študentskih projektov.

MOVIT NA MLADINA

Osrednja dejavnost zavoda MOVIT NA MLADINA (www.mva.si) je opravljanje nalog Nacionalne agencije v programu Evropskih skupnosti MLADI V AKCIJI v Sloveniji.

EURODESK SLOVENIJA

Eurodesk (www.eurodesk.si) je brezplačni infoservis Evropske komisije, namenjen mladim in tistim, ki z njimi delajo – mladinskim informatorjem in voditeljem, učiteljem, socialnim delavcem, skratka vsem, ki se pri svojem delu srečujejo z mladimi in – seveda – njihovimi vprašanji.

SPLETNI VIRI

EVROPSKI MLADINSKI PORTAL

Evropski mladinski portal vsebuje informacije za mlade, ki jih zanimajo možnosti prebivanja, izobraževanja in dela v drugi evropski državi. Informacije na portalu so razdeljene na 8 glavnih področij in se nanašajo na Evropo kot celoto in 31 posameznih držav. Na voljo je v 25 jezikih.

www.europa.eu/youth/

LJUBLJANSKA MREŽA INFOTOČK

Združuje informacijske točke v Ljubljani in posreduje informacije za mlade s številnih področij.

www.lmit.org/

MLADINSKO INFORMACIJSKI SVETOVALNI CENTER INFOPEKA

Informacijski center za mlade v Mariboru.

www.infopeka.org/web/

INFOPENTLJA - INFORMACIJSKA MREŽA ZA MLADE V SAVINJSKI REGIJI

Informacijski center za mlade v Celju.

www.mc-celje.si/sl/infopentlja/

KANALMLADIH

Spletna stran s širokim spektrom informacij za mlade.

www.kanalmladih.com

SPLETNI VIRI ZA RAZPISE IN INFORMACIJE O RAZPISIH

PROGRAM MEDIA

Razpisi projektov s področja filma in avdio vizualnih del.

ec.europa.eu/information_society/media

MEDIA DESK SLOVENIJA

Podporna točka programa Media.

www.mediadeskslovenia.eu

PROGRAM KULTURA

Razpisi s področja kulture in umetnosti.

ec.europa.eu/culture

KULTURNA STIČNA TOČKA

Podporna točka programa Kultura 2007 – 2013.

www.ccp.si

MINISTRSTVO ZA KULTURO

Razpisi s področja kulture in umetnosti ter informacije za podporo organizacijam s področja kulture.

www.mk.gov.si

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI

Razpisi s področja ljubiteljske kulturne dejavnosti ter informacije za podporo organizacijam s področja kulture.

www.jskd.si

SCCA LJUBLJANA

Podporna, svetovalna in informacijska točka na področju kulture in umetnosti.

www.artservis.org

FILMSKI SKLAD RS

Razpisi in podpora s področja filmske umetnosti.

www.film-sklad.si

RAZPISI.INFO

Spletna stran CNVOS z razpisi za nevladne organizacije.

www.razpisi.info

ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE

Viri razpisov za mlade na področju zaposlovanja, izobraževanje in podjetništva.

www.ess.gov.si

O PROJEKTU – MLADI ODPIRAMO PROSTOR: »VZPOSTAVLJANJE IN RAZVOJ LOKALNIH MLADINSKIH POLITIK«

Mladinski svet Ajdovščina je s 16 partnerji – mladinskimi organizacijami, šolami in drugimi organizacijami ustanovil konzorcij, ki se v štiriletnem projektu posveča krepitvi lokalnih mladinskih politik – tako mladinskih organizacij kot stebra teh politik na lokalnem nivoju, kot tudi področnih mladinskih politik, kot so stanovanja mladih, zaposlovanje, prosti čas in družbeno-kulturne dejavnosti, mobilnost, izobraževanje in usposabljanje, varovanje in urejanje okolja.

V izhodišča mladi postavljajo ugotovitev, da v Sloveniji mladinske politike so, vendar pa gre za nepovezane skupke ukrepov, ki jih lahko identificiramo kot mladinske politike. Enako velja za lokalna okolja – ta izvajajo ukrepe, ki jih prištevamo med ukrepe s področja mladinskih politik, vendar se prevečkrat ne zavedajo, da gre za mladinske politike. In tudi če se zavedajo, mladinske politike pogosto ne sooblikujejo mladi. Redka okolja so takšna, kjer vse politike, ki omogočajo večjo avtonomijo mladih, sooblikujejo mladi in lokalni odločevalci.

Ukrepi, ki se s strani lokalnih skupnosti v Sloveniji oblikujejo, sprejemajo in izvajajo ter neposredno ali posredno vplivajo na položaj mladih, s svojimi učinki mladim ne izboljšujejo položaja (zaposlovanje, štipendiranje, stanovanjska problematika, vključenost mladih v procese politične participacije), čeravno se pomemben del ukrepov s področja stanovanjske in štipendijske politike, položaja mladih družin ter zaposlovanja mladih lahko zagotavlja prav v lokalni skupnosti.

Prav ta izhodišča konzorcij postavlja v izhodišče problema. Ukrepi, ki jih bodo izvajali tekom projekta, so namenjeni izboljšanju položaja mladih v občini:

- vzpostaviti in razviti delovanje mladinskih struktur (mladinskih centrov, skupin, združenj, svetov, ipd.) v tistih lokalnih okoljih, kjer teh struktur še ni oziroma se ovire za učinkovito delovanje velike;
- okrepiti vlogo mladih in mladinskih struktur v lokalnih okoljih, kjer strukture obstajajo, ampak njihovo delovanje ni dovolj učinkovito;

- okrepiti soodločanje mladih o vseh zadevah, ki se nanašajo na avtonomijo mladih – zagotoviti soudeležbo mladih pri upravljanju javnih zadev;
- izboljšati delovanje mladinskih svetov lokalnih skupnosti (MSLS), ki jih identificiramo kot stebre mladinskih politik na lokalnih ravneh;
- spodbuditi posameznika k aktivnemu državljanstvu in soustvarjanju kvalitetnega sobivanja in
- omogočiti mladim vključevanje v razprave in sooblikovanje odločitev, ki zadevajo mlade.

Vabimo vas, da redno obiskujete spletno stran www.mladi-in-obcina.si, saj se bo skozi čas izvajanja projekta vse do leta 2012 nadgrajevala in postala vodilna spletna stran za lokalne mladinske politike - predstavljala bo orodje za delo vseh, ki jih mladi ter teme, povezane z njimi, strokovno ali ljubiteljsko zanimajo.

Člani konzorcija Mladi odpiramo prostor: »Vzpostavljanje in razvoj lokalnih mladinskih politik«:

- Mladinski svet Ajdovščina;
- Mladinski svet Domžale;
- Mladinski svet Velenje;
- Mladinski svet Izola;
- Mladinski svet Lendava;
- Mladinski svet Ljubljana;
- Mladinski svet občine Slovenske Konjice;
- Mladinski svet Novo mesto;
- Mladinski svet Slovenije;
- Celjski mladinski center;
- Zveza študentskih klubov Slovenije;
- Pravno informacijski center PIC Ljubljana;
- Zavod Akademija naprednih idej;
- Inštitut Primus;
- Gimnazija Koper;
- Srednja šola Venca Pilon Ajdovščina in
- Gimnazija Jurija Vege Idrija.

VIRI

Zakon o društvih (ZDru-1) (Uradni list RS, št. 61/2006)

Zakon o skupnosti študentov (Uradni list RS, št. 38/1994)

Študentska ustava (Uradni list RS, št. 105/2002, št. 133/2003, št. 56/2005)

Zakon o mladinskih svetih (Uradni list RS, št. 70-3305/2000)

Zakon o društvih (ZDru-1) (Uradni list RS, št. 61/2006)

Iz Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list Republike Slovenije 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/00, 51/02)

Odločitve ustavnega sodišča objavljene v Uradnem listu RS 6/94, 45/94, 20/95, 73/95, 9/96, 39/96, 44/96, 59/99

Pravilnik o registraciji in vodenju registra mladinskih svetov (Uradni list RS, št. 60-3185/2001)

Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/1991, 17/1991, 55/1992, 66/1993, 8/1996, 36/2000)

Zakon o ustanovah (Uradni list RS, št. 70/2005 (91/2005 popr.))

Priročnik za managerje v mladinskih organizacijah (www.mss.si)

Kako napisati dober projekt? (www.cnvosi.civilni-dialog.net)

Artservis (www.artservis.org)

Mreža Mama (www.mreza-mama.si)

Mladi v akciji (www.mva.si)

Ministrstvo za kulturo (www.mk.gov.si)

Wikipedia (sl.wikipedia.org)

Davčna uprava RS (www.durs.gov.si)

Računovodja (www.racunovodja.com)

Uradni list (www.uradni-list.si)

Eurodesk Slovenija (www.eurodesk.si)

Microsoft (www.microsoft.com)

Google (www.google.si)

Ministrstvo za notranje zadeve (www.mnz.gov.si)

Europass (www.europass.si)

Youthpass (www.youthpass.eu)

Mladinski ceh (www.mladinski-ceh.si)

Posavska regionalnastična točka za nevladne organizacije (www.prstan.eu)

